

Miniwijzer

Feedback

DEFINITIE

Feedback is het instrument dat leerkrachten in handen hebben om verzamelde informatie over het leren van leerlingen om te zetten in zinvolle adviezen om het leren te verbeteren.

De leerlingen krijgen hierdoor een betere inzicht in hun sterke en zwakke punten en dit helpt hen het eigen leerproces te verbeteren.

De prestaties van een leerling worden niet vergeleken met die van andere leerlingen, maar met zijn/haar eerdere resultaten.

Feedback fungeert als motor voor het leerproces. In combinatie met effectieve, responsieve instructie is feedback een zeer krachtige manier om het leerproces te bevorderen. Adequate feedback kan het hart van het onderwijs zijn, omdat het de schakel vormt tussen evaluatie en leren. Zonder deze schakel is er geen sprake van evalueren om te leren. Feedback moet constructief, duidelijk en gedoseerd zijn.

TOOLBOX

Toolbox formatieve evaluatie

<https://formatiefevalueren.kdg.be/effectieve-feedback>

POSITIEVE EFFECTEN

- positief bekrachtigen van de leerling door het benadrukken wat positief is
- adequate feedback is in de eerste plaats ontwikkelingsgericht en ondersteunt het leren
- constructieve, gerichte en bijsturende feedback heeft een impact op de motivatie van de leerling
- de leerling krijgt door de feedback de boodschap dat fouten maken mag en dat er altijd een kans is om zich te herpakken en verder te groeien

AANDACHTSPUNTEN

- feedback die volgt op een zwakke of afwezige instructie is nooit effectief
- feedback geven vraagt tijd die mee in rekening moet gebracht worden bij de planning van de lessen en het uitschrijven van jaarplannen
- de leerlingen moeten voldoende de kans krijgen om vragen te stellen tijdens informele mondelinge feedbackmomenten
- het bieden van leerbevorderende, responsieve feedback aan lerenden is niet vanzelfsprekend, het veronderstelt dat de leraar over een aantal complexe bekwaamheden beschikt

Miniwijzer

Feedback

LINKEN

Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs

<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14129>

WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

Bos & Voerman (2010): Feedback moet leerbevorderend zijn, gericht op het verminderen van de verschillen tussen een huidig begrip of gedrag van de lerende en het gewenste resultaat.

Dochy en Gijbels (2010): Veel tijd voor feedback uittrekken resulteert veelal in grote leeropbrengsten.

Sluismans et al. (2011): Onderzoek heeft aangetoond heeft dat cijfers geven de meest zwakke vorm van feedback is.

Dochy & Gijbels (2010): Door aspecten als modelleren, expliciteren, reflecteren, exploreren en generaliseren aan bod te laten komen tijdens de feedback ontstaat er een krachtige leeromgeving met maximale kansen op leerervaringen.

Hattie (2012): Feedback moet vooral gericht, specifiek en helder zijn. De meest effectieve vormen van feedback leggen het verband met de leerdoelen.

Sluismans et al (2011): Door lerenden zowel feedup, feedback en feedforward te geven, worden zij gestimuleerd om zelf over hun leerproces na te denken. Elke vraag kan gesteld worden op vier niveaus: (1) taakniveau, (2) procesniveau, (3) zelfregulerend niveau en (4) persoonlijk of zelfniveau.

Kamphuis en Vernooy (2011): Effectieve feedback is geen praktijk op zich maar maakt integraal deel uit van instructie. Feedback is dus geen doel op zich. Feedback die volgt op een zwakke of afwezige instructie is nooit effectief.

Kamphuis en Vernooy (2011): Een goed pedagogisch klimaat dat zich kenmerkt door vertrouwen en veiligheid, is belangrijk voor feedback. Zo is een goede vertrouwensrelatie tussen leraar en lerende een voorwaarde voor het geven van feedback.

BRONNEN EN BIBLIOGRAFIE

Bronnendocument referentiekader voor onderwijskwaliteit

<https://www.vlaanderen.be/publicaties/van-rok-naar-ok-naar-inspectie-2-0>

Hattie, J. , Clarke, S. (2018) *Visible Learning; Feedback*. Abingdon: Taylor & Francis Ltd
Onderwijsspiegel 2019 – Onderwijsinspectie

Miniwijzer

Feedback

